

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. 'Εν Ἀθήναις φρ. 15. — 'Εν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΕΘΑ.

Ἡ καθ' ἡμῶν ἀπόπειρα δολοφονίας ἀπέβλεπεν ἡμᾶς ὡς ἄτομον ἢ ὡς ἐφημερίδα; Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν τὴν ὑψηλὴν τιμὴν νὰ μισώμεθα ὡς ἄτομον ὑπ' οὐδενὸς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ κινήσωμεν τὴν ὀρεξίν του ὅπως πῆν ἐκ τοῦ αἵματός μας. Μᾶλλον ὑφιστάμεθα ἀφρονίαν φίλων ὅλως διόλου δυσανάλογον πρὸς τὸ ἐλάχιστον τοῦ ὑποκειμένου μας.

Ἡ ἐπιβουλὴ λοιπὸν ἐσκόπει ἡμᾶς ὡς ἐφημερίδα. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἐμφιλοχωρεῖ μία διάκρισις. Οἱ δολοφόνοι—ὄχι οἱ φυσικοὶ αὐτοσυργοί, οὓς συγχωροῦμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς, οἱοὶ δὴποτε καὶ ἂν ἦσαν ἐπεινῶν—ἐπρεπε νὰ φάγωσιν ἐμισθώθησαν ἐπρεπε νὰ ἐκτελέσουν ἐνόσω αἱ κοινωνίαι εἶναι συντεταγμέναι κατὰ τὸ ἐνεστώζ ζῶικόν ὁμοίωμα, πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ προσφορὰ ὑπάρξεων ἐπαγγελιομένων τὴν ἐπὶ μισθῷ δολοφονίαν, ὅπως ὑπάρχει προσφορὰ ὁδοκαθαριστῶν, νοσοκόμων καὶ ἄλλων—οἱ πραγματικοὶ δολοφόνοι, διότι τὰ ὄργανά των δὲν ἦσαν εἰμὴ αἱ χεῖρές των, παράδοξοι χεῖρες, περιλαμβάνουσαι τέλειον σῶμα, ἀλλὰ χεῖρες—αὐτοὶ λοιπὸν ἐὰν ἦσαν οἱ ἀρχιμάγκαι, ὅπως ἡ δικαιοσύνη κατ' ἀρχὰς ὑπέθεσεν καὶ συνέλαβεν αὐτοὺς, ὄχι ἡμεῖς, ἀλλὰ ἡ κοινωνία ὅλη καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Κράτος πρέπει νὰ αἰσχυνθῇ, ἀναλογιζομένη ὅτι ὁ τύπος διατελεῖ ὑπὸ τὴν μάστιγα τῶν ἀρχιμαγκῶν. Ἡ δικαιοσύνη ἐν τούτοις, ἥτις ἐξέδωκεν ἐντάλματα συλλήψεως διότι ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἐνοχῆς των, ἐξέδωκεν ἐπειτα ἀθωωτικὸν βούλευμα, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἐπλανήθη. Πῶς ἐβεβαιώθη κατ' ἀρχὰς καὶ πῶς ἀπεπλανήθη ἐπειτα, αὐτὸ ἀφορᾷ αὐτήν. Ἡμεῖς βεβαίως καὶ ὅταν ἐξέδωκεν ἐντάλματα συλλήψεως δὲν εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῆς ἐνοχῆς των· καὶ τώρα ὅτε τοὺς ἠθώωσε, ἐπίσης δὲν εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῆς μὴ ἐνοχῆς των. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ τόπου μας δυστυχῶς δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν περιωπὴν ἐκείνην, ὥστε μετὰ πλήρους πεποιθήσεως ν' ἀποδέχεται ὁ πολίτης τὸ καὶ καὶ τὸ ὄχι

της. Καὶ δὲν σφάλλουσι μόνον τὰ ἄτομα, ὁ δικαστής, ὁ ἀνακριτής, ὁ εἰσαγγελεὺς. Σφάλλει ὅλον τὸ σύστημα, τὸ παραλύνον καὶ τοῦ φιλοτιμωτέρου Εἰσαγγελέως τὰς ἐνεργείας. Εἰσαγγελεὺς ἄνευ ὀργάνων εἶναι βασιλεὺς χωρὶς βασιλείαν. Ἀλλὰ ποῦ τὰ ὄργανα παρ' ἡμῖν; Οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες ἢ οἱ χωροφύλακες; Ἐπιπροστίθενται ἐπειτα ἡ ἐπιρροή τῆς ἐξουσίας—φάουλῃς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον—ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τὰ λεγόμενα μέσα τῆς κοινωνίας, καὶ αὐτὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄτιμα. Δικαίως ὁ ἀξιόλογος Εἰσαγγελεὺς τῶν Πλημμελειοδικῶν παραπονοῦμενος ἡμῖν ἔλεγεν ὅτι αἱ κοινωνίαι ἀλλαχοῦ βοηθοῦσι τοὺς Εἰσαγγελεῖς εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐγκλήματος. Ἐν Ἀγγλίᾳ πολλάκις οἰκοδόσποινα καταγγέλλουσι τοὺς ἐνοικιάτοράς των, διαπράξαντας ἐγκλήματα. Ἐδῶ αἱ κοινωνίαι βοηθοῦσι τὸν Εἰσαγγελέα εἰς ἀπόκρυψιν τοῦ ἐγκλήματος. Δὲν θεωροῦμεν ἐδῶ τόσον τὴν ἐρωμένην μας, ὅσον τὸ ἐγκλημα. Καὶ ὅτε ἡκμαζεν ἡ ληστεία, τὸ ἡμῖς τῆς ἀκμῆς τῆς ὠρείλετο εἰς τὴν περιθάλψιν ἧς ἀπῆλθε ὄχι μόνον παρ' ἰδιώταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ πολιτευομένοις καὶ παρὰ στρατιωτικοῖς. Δὲν εἴμεθα μόνον ἐρασταὶ τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ καὶ δειλοὶ πρὸ αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐγωϊσμός, ὁ ἀνικνδρος ἐγωϊσμός, θέτει τὸ στεφάνωμα εἰς τὴν παραλυσίαν αὐτήν. Ἐκαστος μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐπιδερμίδος του, μὴ σκεπτόμενος ὅτι τὰ κοινωνικὰ ἐγκλήματα προσβάλλουσιν ὅλην τὴν κοινωνίαν.

Καὶ τοιοῦτο ἐγκλημα εἶναι τὸ καθ' ἡμῶν γεγόμενον. Καὶ ἐδῶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἐτέραν διάκρισιν, περὶ ἧς ἐλάλησαμεν ἄνωτέρω. Ἡ ἐπίθεσις ἐσκόπει τὸ *Μὴ Χάρεσαι* ὡς ἐφημερίδα σατυρικὴν, ἢ ὡς ἐφημερίδα ἐπιδιώκουσαν ὑπὲρ πάσαν ἄλλην τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν;

Πρῶτον, εἶναι ζήτημα ἐὰν τὸ *Μὴ Χάρεσαι* εἶναι ἐφημερίς σατυρικὴ ἢ εἶναι ἐφημερίς κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ. Πολλάκις ἐγένοντο ἡμῖν παράπονα ὑπὸ φιλογελῶτων ὅτι μὲ τὸ *Μὴ Χάρεσαι* δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ γελάσῃ. Ἐὰν ὑπῆρχε συναίσθησις τῆς καταστάσεώς μας, τῆς ἠθικῆς, τῆς κοινωνικῆς, τῆς πολιτικῆς, μὲ τὸ *Μὴ Χάρεσαι* ἐπρεπε νὰ κλαίητε. Διαιρέσατε τὸν τύπον εἰς κατηγορίας, κατατάξατε αὐτὸν εἰς ἐφημερίδας ἀ ηκούσας

εἰς τὰ τρία παρ' ἡμῖν ἐπικρατοῦντα κόμματα· καὶ εἰς τὸ συμφέρον αὐτῶν ὑπαγούσας καὶ δίκαιον καὶ ἀλήθειαν· εἰς ἐφημερίδας λεγομένας μὲν ἀνεξαρτήτους, ἀλλ' εὐνοούσας μυστικὰ κόμματα καὶ ὠφελουμένας διὰ τοῦτο περισσότερον, κυρίως δὲ οὐσας τῶν εἰδήσεων, μὴ ἀναμιγνυμένας ἐπομένως καὶ ἐλλείψει χώρου καὶ ἐλλείψει συντάξεως εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν μεγάλων ζητημάτων· εἰς ἐφημερίδας τῶν κατωτέρων στρωμάτων ἐξυπηρετούσας ἀποκλειστικῶς τὰ βιοποριστικὰ μέσα τοῦ συντάκτου τῶν· εἰς ἐφημερίδας καθαρῶς σατυρικὰς· καὶ εἰς τὸν *Αἰῶνα* φύλλον εὐρωπαϊκὸν καὶ τῶν πολιτικῶν ἰδεῶν τοῦ κ. Φιλήμονος· εἰς ποίαν ἄλλην ἐφημερίδα σχετικῶς διαυγέστερον θὰ κατοπτρισθῇ τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος οἷα ἐστὶ, καὶ εἰς ποίους ἄλλους ὀρίζοντας, ἢ τοὺς ὀρίζοντας τοῦ *Μὴ Χάρεσαι*, θέλετε ἰδεῖ εἰς μεμακρυσμένην ἀπόστασιν διὰ μαγικῶν χρωμάτων διαγραφομένην τὴν Ἑλλάδα οἷα ἔπρεπε νὰ εἶναι, τὴν Ἑλλάδα τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ἰδεώδους; Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἵτινες ἐπὶ τριετίαν ἐρρίψαμεν εἰς τὸν ζέοντα λέβητα τοῦ *Μὴ Χάρεσαι* τὰς πικροτέρας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀληθεστέρας, τῶν ἀληθειῶν περὶ ὅλων καὶ περὶ ὅλων μας; Δὲν ἐφυλάξαμεν δικαίαν τὴν πλάστιγγά μας μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων κομμάτων καὶ δὲν εἴπομεν καὶ περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ περὶ τοῦ ἄλλου τὴν ἀλήθειαν; Δὲν διετυπώσαμεν, μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων φατριῶν ἰστάμενοι, ἐκεῖνο ὅπερ ἡδύνατο νὰ σώσῃ τὸν τόπον καὶ ν' ἀποπλύνῃ τὰς φατρίας ἀπὸ τοῦ ρύπου τῶν ἁμαρτιῶν των; Εἰς τὴν πικρίαν μας, εἰς τὰς προσβολὰς μας, εἰς τὴν πάλιν μας δὲν διεφαίνετο ὁ ὑπὲρ τοῦ τόπου πόνος μας, καὶ οὐχὶ ἡ κατὰ τῶν προσώπων ἔχθρα μας; Δὲν ἔχομεν φίλους καὶ ἐκ τῶν δύο κομμάτων; Ἀφίνομεν ὅτι ἀπεκρούσαμεν προσφορὰς ἵνα ὑπηρετήσωμεν κόμμα τι ἐν κρισίμῳ διατελοῦν περιστάσει. Ἀλλ' ὅταν ἐνόησαν ὅτι ἐσμὲν ἀνώτεροι καὶ τοῦ χρήματος καὶ τῆς εἰς φίλους μας παροχῆς ρουσφετιῶν καὶ θέσεων, ὅταν ἐπ' ὀνόματι τῆς φι-

λίας ἐπεζήτησαν μαλακωτέραν παρ' ἡμῶν γλῶσσαν, τὴν τοῖς εἴπομεν· Ἀλλάξατε σύστημα, διοικήσατε τιμιώτερον, ζητήσατε τὴν ἀνθρώπινον τοῦ ξεπεσμένου τόπου μας καὶ εἴμεθα ὅλοι δικοί σας! Δὲν ἐζητήσαμεν τὴν ἐπαναστασιν ὅλων τῶν κακῶς ἐχόντων; Δὲν ἐχαλαρώσαμεν τὴν κατὰ τῆς Βασιλείας ἀντιπολίτευσίν μας, ὅταν εἶδομεν ὅτι καὶ τὰ κόμματα μόνον ἡδύνατο χωρὶς τοῦ Βασιλέως νὰ ἀναστήσωσι τὸν τόπον, ἐὰν ᾔθελον; Ὅταν εἶδομεν ὅτι ὅχι μόνον ἡ Βασιλεία, ἀλλὰ πάντες, ἅπαντες ἐσμὲν ἐνοχοὶ τῆς ὀδυνηρᾶς θέσεώς μας; Δὲν κατεστήσαμεν τοῦτο ἐναργὲς ἐν τῷ πολυκρότῳ ἄρθρῳ *Πάντες πταόμεν*, δι' ὃ ἐλάβομεν βροχὴν συγχαρητηρίων ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συμπολιτῶν μας; Δὲν ἀπεδείχθημεν οἱ πρακτικώτεροι τῶν πολιτευομένων, φροντίζοντες οὐχὶ περὶ τύπων, λήρων καὶ λόγων, θουσιάζαντες καὶ αὐτὰ τὰ δημοκρατικὰ μας ἐνστικτα, ἤρκει νὰ εὐρίσκετο ἡ χεὶρ ἡ σώσουσα τὸν τόπον; Δὲν ἐδηλώσαμεν ὅτι ἀδιαφοροῦμεν πῶς ὀνομάζεται τὸ πολίτευμα, Βασιλεία, Μοναρχία, Δημοκρατία, Οὐτοπία ἢ Ἀναρχία, ἤρκει νὰ ἐξησφάλιζε τὰς θετικὰς ἐλευθερίας καὶ τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ; Δὲν ἐπεδιώξαμεν τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου καὶ δὲν ζητοῦμεν τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐργατικῶν τάξεων; Δὲν ὑπερησπίσθημεν ὅλους τοὺς ἀδυνάτους καὶ δὲν ἐκτυπήσαμεν ὅλους τοὺς ἰσχυροὺς; Δὲν ἐπραγματεύθημεν μετὰ σοβαρότητος σταζούσης αἷμα τόσα κοινωνικὰ ζητήματα ἐν σχέσει πρὸς ἄτομα θύματα; Δὲν ἐζητήσαμεν νὰ προφυλάξωμεν τοὺς συμπολίτας μας ἀπὸ τὰ ἀγκιστρά τῶν μεγάλων τραπεζίτων; Δὲν ἐπολεμήσαμεν τὴν διαφθορικὴν ἐνέργειαν τοῦ πλοῦτου; Δὲν ἐστιγματίσαμεν τὰ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τελούμενα ὄργια; Δὲν ἐφάνημεν πανταχοῦ ἀναμορφωτικοί; Δὲν ἐπεζήτησαμεν πανταχοῦ τὴν πρόσodon;

Καὶ ταῦτα πάντα διατί; Διὰ τὸ συμφέρον μας; Ἀλλὰ δὲν βλέπετε, δὲν αἰσθάνεσθε ὅτι τὸ συμφέρον μας ἦτο

ΕΠΙΦΥΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

Η ΠΡΩΤΗ ΝΥΞ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ.

(Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου νέου νεονύμφου).

Σήμερον τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου μου ὠμίλησα πρὸς πάντας ἐκτὸς πρὸς τὴν γυναικοῦλάν μου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μὲ ἀποχωρίζουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ὥς νὰ τὸ κάμουν ἐπίτηδες. Μίαν φορὰν μόνον, ἀφ' οὗ μὰς ἐστεφάνωσεν ὁ παπᾶς, τῆς ἐσφιγξά κρυφὰ τὸ χέρι. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ μικρὸν τόλμημά μου προὐκάλεσεν ἐν βλέμμα τῆς πενθερᾶς μου, τόσον εὐγενῶς αὐστηρὸν, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ συνέλθω εἰς τὴν πραγματικότητα. Ἐὰν, κατὰ τύχην, κύριε, διήλθετε αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς σφοδρᾶς διαχύσεως τῆς γενικῆς εὐθυμίας, θὰ συμφωνήσετε μετ' ἐμοῦ ὅτι εἰς οὐδεμίαν τοῦ βίου στιγμὴν, εἴθε ἐπιρρεπέστερος πρὸς ἐρεθισμὸν.

Τί θέλετε ν' ἀπαντήσητε εἰς τοὺς ἐξαδέλφους τοὺς φιλοῦντάς σας, εἰς τὰς θείας αἵτινες κρεμῶνται ἀπὸ τὴν κεφαλὴν σας καὶ κλαίουں μέσα εἰς τὸ ζιλέ σας, πρὸς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαλλιώντα πρόσωπα τὰ ὁποῖα σᾶς περικυκλόνουν, εἰς ὅλους ἐκεῖνους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἀτενί-

ζοντάς σας ἐπὶ δώδεκα ὥρας, πρὸς ὅλας ἐκεῖνας τὰς σφοδρὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης, ἃς δὲν ἐζητήσατε, ἀλλ' αἵτινες ἐν τούτοις ἀπαιτοῦσι τρυφεράν τινα ἐκ καρδίας ἀπάντησιν;

Μετὰ τοιαύτην ἡμέραν, ἡ καρδία εἶνε λίαν καταβεβλημένη. Λέγετε μὲ τὸν νοῦν σας: «Τέλος πάντων, ἐτελείωσεν αὕτη ἡ βάσανος. Μοὶ μένει ἀκόμη κανὲν δάκρυ νὰ σπογγίσω, καμμίαν φιλοφρόνησιν νὰ λάβω, καμμίαν συγκεκινημένην χεὶρ νὰ σφίγξω; Ὅλοι εἶνε εὐχαριστημένοι; τὸν εἶδαν καλὰ τὸν γαμβρό; Μὲ εἶδαν καλὰ; μὲ ἤκουσαν καλὰ; κανεὶς πλέον δὲν θέλει τίποτε; — Εἰμπορῶ ἐπὶ τέλους νὰ σκεφθῶ τὴν εὐτυχίαν μου, νὰ συλλογισθῶ τὴν Κατίνα μου... τὴν γυναικοῦλά μου, ἡ ὁποία... μὲ περιμένει τόρα κρύπτουσα τὴν κεφαλὴν της εἰς τὰ τρίχαπτα τῶν προσκεφαλαίων;... ἡ ὁποία μὲ περιμένει! Ἡ ἰδέα αὕτη διέρχεται ἀπὸ τὴν κεφαλὴν σας ὥς φλογερὰ βολίς. Δὲν τὸ εἴχετε σκεφθῆ ἀκόμη.—Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸ φωτεινὸν τοῦτο μέρος τοῦ ζητήματος ἔμενε κεκαλυμμένον.—ἀλλ' ἡ ὥρα πλησιάζει· αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς τὰ μετὰξίνα δέματα τοῦ ἐπιστηθίου της ἐκσπῶνται συρίζοντα· ἐρυθρίᾳ, εἶνε συγκεκινημένη πολὺ, καὶ δὲν τολμᾷ νὰ προσίδῃ τὸ κάτοπτρον ἐκ φόβου μὴ ταραχθῇ περισσότερον βλέπουσα τὴν τεταραγμένην μορφήν της. Ἡ θεία της καὶ ἡ μήτηρ της, ἡ ἐξαδέλφη της καὶ ἡ φίλη της, τὴν περικυκλοῦσι καὶ τῇ μειδιῶσιν· ἀμιλλῶνται ποῖα νὰ ξεκουμπώσῃ τὴν ἐσθῆτά της, ποῖα

ἀλλαχοῦ; ὅτι τὸ συμφέρον μας ἦτο νὰ κρύπτωμεν, νὰ θωπεύωμεν, νὰ σκεπάζωμεν, νὰ μετριάζωμεν; Δὲν βλέπετε τὰς ὑλικὰς ἐπιτυχίας τῆς χλιτρᾶς λεγομένης δημοσιογραφίας; Δὲν ἐννοεῖτε ὅτι ἡ κατὰστασις ἡ κοινωνικὴ δὲν εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ συνδυάζεται ἡ φιλολογικὴ ἐπιτυχία μετὰ τῆς ὑλικῆς ἐπιτυχίας; Εἰς ποῖον φύλλον παρὰ τὸ *Μὴ Χάρεσαι* συνειργάσθησαν καὶ συνεργάζονται τὰ δροσερώτερα τῶν πνευμάτων, οἱ πλέον διακεκριμένοι τῶν καλὰ μῶν; Νομίζετε διὰ τοῦτο ὅτι ἡμεῖς ἰστάμεθα εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τῆς κυκλοφορίας; Εἴμεθα ὀπίσω. Ἀπ' ἐναντίας· ἄλλοι προπορεύονται ἡμῶν. Καὶ εἰς τὸ μαγκοζήτημα αὐτὸ δὲν ἡδυνάμεθα νὰ δεῖξωμεν πλείονα ἐπιτηδεύματα, ἀντὶ νὰ προκαλέσωμεν τόσῃν τρικυμίᾳ ἐναντίον μας, ἐὰν ἐσκεπτόμεθα ὡς συμφεροντοδιώκται καὶ δὲν ἡγανακτοῦμεν κατὰ τοιαύτης ὑποχειρίου καταστάσεως τοῦ τύπου; Δὲν ἡδυνάμεθα νὰ μιμηθῶμεν τὰς συναδέλφους μας καὶ νὰ γίνωμεν καὶ ἡμεῖς ψαλμῶδοι τῶν ἀρχιμαγκῶν, ὡς ἡ *Στοά*, ὡς ἡ *Νέα Ἐφημερίς*, ὡς ὁ *Ραμπάρας*;

Καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσι νομίζετε ὅτι ἐξεπληρώσαμεν ὅλον τὸ καθήκον μας; Παντάπασι· μόλις ἐλάχιστον μέρος αὐτοῦ· ἀλλ' ἐὰν λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν περικυκλοῦσαν ἡμᾶς ἀτμοσφαῖραν μὲ τὰς κρατούσας ιδέας τῆς, μὲ τοὺς πειρασμούς τῆς, μὲ τὸ στενὸν τῆς κοινωνίας, μὲ τὴν μέχρι λαϊμοῦ διαφθοράν, μὲ τοὺς κινδύνους, μὲ τὰς θυσίας, μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν παράφρονος ἐντὸς κύκλου γνωστικῶν, ἣν περιποιεῖ εἰς πάντα τὸ ἀνεξάρτητον φρόνημα ἐντὸς τόσον πνιγροῦ φατριασμοῦ, δὲν θὰ μᾶς θαυμάσητε ὅτι ἡδυνήθημεν καὶ μέρος ἀκόμη τοῦ καθήκοντός μας νὰ ἐκπληρώσωμεν, ἀνευ οὐδεμιᾶς συνδρομῆς κεφαλαίων, μὲ τὴν ἀγάπην μόνον τῶν τιμίων συμπολιτῶν μας καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν συμμεριζομένων τὰς ιδέας φίλων μας;

Κατὰ τίνος λοιπὸν ἐγένεν ἡ ἀπόπειρα δολοφονίας; Οὔτε κατὰ τοῦ ἀτόμου μας, οὔτε κατὰ τοῦ *Μὴ Χάρεσαι* ὡς ἐφημερίδος σατυρικῆς, διότι ὡς τοιαύτη πλὴν ἐλαφρῶν χαριεντισμῶν οὔτε πειράζει, οὔτε ἐνοχλεῖ τινα, ἄλλ' ἐναντίον τοῦ *Μὴ Χάρεσαι* ὡς ἐφημερίδος ἀναμορφωτικῆς, ὡς ἐφημερίδος ἀγωνιζομένης ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας.

Ὡς τοιαύτην μετὰ γαλήνης ἐν τῇ συνειδήσει καὶ σχεδὸν φαιδρότητος ἐν τῇ καρδίᾳ μας ἐδέχθημεν τὴν ἀπόπειραν τῶν δολοφόνων. Ἄς εἰπωσιν οἱ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ βοηθοί, ἐὰν ἡμεῖς τὴν νύκτα ἐκεῖνην καταιματωμένοι δὲν ἐτερετίζομεν ἄσμα, ἐνῶ οἱ κάλλιστοι φίλοι μας Σαγανόπουλος καὶ Μερκούρης ἐρραπτον τὸ τραῦμα. Ἐὰν ἐπληρώσαμεν χάριν τῆς ἀληθείας τόσον πολὺ ἀτίμους ἐχθροὺς, ὥστε νὰ μισθώσωσι δολοφόνους ἐξ ἐπαγγέλματος, νὰ μᾶς στήσουν ἐνέδραν, εὐγέ μας! εἶπομεν. Ἐὰν ἡ ἀτιμία των τοὺς ἐπνίξεν, ὥστε νὰ μὴ τολμήσουν νὰ μᾶς ἀντιμετωπίσουν, ὡς ἄνδρες πρὸς ἄνδρας, ἀλλὰ νὰ ἀναθέσουν εἰς ἄλλους τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κακουργήματος, πάλιν: εὐγέ μας!

Ἄλλοι ἅς ἀναγορεύονται Ἰππῶται καὶ Ταξίαρχοι, καὶ ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι· δι' ἡμᾶς λαμπρὸν παράσημον τῆς ἐπὶ πενταετίᾳ ἐδῶ δημοσίας πολιτευσέως μας ἔστω τὸ τραῦμα ὅπερ ἐλάβομεν καὶ ὅπερ ἐπὶ δεκαπενθήμερον τώρα μᾶς ἐκράτησε μακρὰν τῆς διευσθυσεως τοῦ προσφιλούς μας *Μὴ Χάρεσαι*.

Καλιδῶν

νὰ ἐκβάλῃ τὰ ἄνθη τῆς πορτοκαλέας, τὰ ὅποια εἶνε ἐμπερδευμένα εἰς τὴν κόμην τῆς, ποῖα νὰ λάβῃ τὸ τελευταῖον φίλημα τῆς παρθενίας τῆς.

Ὡ! ἔρχονται καὶ τὰ δάκρυα· τὰ σπογγίζουν, φιλοῦνται. Ἡ μήτηρ λέγει μερικὰς λέξεις εἰς τὸ οὖς τῆς κόρης τῆς, τῇ ὁμιλεῖ περὶ θυσίας, περὶ μέλλοντος, περὶ ἀνάγκης, περὶ ὑπακοῆς, περὶ ὀλοκαυτώματος, καὶ εὐρίσκει μέσον ν' ἀναμιγρῇ εἰς τοὺς λόγους τούτους τοὺς ἀπλοῦς μὲν, ἀλλὰ προπαρασκευασμένους τὴν ἐλπίδα θείας τίνος προστασίας, καὶ τὴν ἐμφάνισιν μιᾶς ἢ δύο περιστερῶν κεκρυμμένων εἰς τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης.

Ἡ δυστυχὴς κόρη δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπ' αὐτὰ, καὶ ἐν μόνον ἐννοεῖ ὅτι πρόκειται νὰ συμβῇ κατὰ πρωτοφανές ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος — δὲν τολμᾷ νὰ τὸν ὀνομάσῃ διαφορετικὰ ἐν τῇ διανοίᾳ τῆς — θ' ἀναβῇ ὡς νικητῆς καὶ θὰ τῇ ἀποτείνῃ θαυμασίους λόγους, ὧν ἡ προσδοκία μόνη τὴν κάμνει νὰ ῥίγοι ἐξ ἀνυπομονησίας καὶ τρόμου. Λόγους! Μόνον λόγους; Ἡ ταλαίπωρος νεᾶνις δὲν λέγει τίποτε· τρέμει, κλαίει, ἀναφρικᾷ ὡς πέρδιξ ἐντὸς αὐλάκος. Αἱ τελευταῖαι λέξεις τῆς μητρός τῆς, ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμὸς τῆς οἰκογενείας τῆς, βομβοῦσιν εἰς τὰ ὦτά τῆς, ἀλλὰ μάτην προσπαθεῖ νὰ ἐννοήσῃ τὴν σημασίαν των· τὸ πνεῦμά τῆς, ποῦ εἶνε τὸ καυμένο τὸ πνεῦμά τῆς;—δὲν τὴν εἰσφέρει, ἀλλὰ βέβαια δὲν μένει εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς.—Οὕτω νεοσύλλεκτός τις κατὰ τὴν πρώτην μάχην δὲν εἰμπορεῖ οὔτε ν' ἀκούσῃ οὔτε νὰ ἐννοήσῃ τὰ

προστάγματα· ὁ προσεχὴς πυροβολισμὸς κατέχει καθ' ὁλοκληρίαν τὸ πνεῦμά του, ἴσως ἀναπολεῖ κατὰ τὴν υπερτάτην ταύτην στιγμὴν τὴν ἡρεμίαν τοῦ χωρίου του, τὸν πετεινὸν τοῦ κωδωνοστασίου· ἴσως ἐπίσης ἀόριστος ὁσμὴ πυρίτιδος ἐξογκώνει τοὺς τρέμοντας ῥῶθωνάς του, καὶ ὑπὸ τὸν λευκὸν του χιτῶνα ἡ καρδία του ῥίγοι ἐκ πολεμικοῦ οἴστρου μᾶλλον παρὰ ἐκ φόβου—τίς οἶδε! ὑπῆρξαν τόσο ἥρωες ἐν τῷ δέρματι ἐνὸς νεοσυλλέκτου!...

«Ἄ, Λεωνίδα ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν, ὅποια χαρὰ κρύπτεται ὑπὸ τὸν τρόμον τοῦτον, διότι σὲ ἀγαπᾷ! Ἐνθυμεῖσαι τὸ φίλημα ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σοῦ ἔδωκε ἐκεῖνην τὴν ἐσπέραν, τὸ σφίγιμον ἐκεῖνο τῆς χειρὸς, καὶ τὰ λαθραῖα καὶ πυριφλεγῆ βλέμματα; Εὐτυχὴ Λεωνίδα! τὰ κύματα τοῦ ἔρωτος θὰ σὲ καταπλημμυρίσουν· σὲ περιμένει, γόη, Δὸν Ζουάν. Καὶ ἐμάσσων μανιωδῶς τὸν μύστακά μου, ἐξέβαλλον τὰ χειρόκτιά μου, καὶ τὰ ἐφόρουν πάλιν, διεσκελίζον τὴν μικρὰν αἰθουσαν, μετετόπιζον τὸ ὀρολόγιον τὸ κοσμοῦν τὴν ἐστίαν, καὶ δὲν εἰμποροῦσα νὰ σταθῶ εἰς ἐν μέρος.

Ὁ θεὸς μου καὶ μερικοὶ ἄλλοι φίλοι τῆς οἰκογενείας μου καθήμενοι εἰς τὴν αἰθουσαν μὲ ἐβλεπον ὑπομειδιῶντες καὶ ψιθυρίζοντες πρὸς ἀλλήλους· ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ ὁμίλησαν, ἐνύσταξαν, ἐχασμήθησαν, ἐσηκώθησαν κ' ἐφυγαν καὶ ἔκαμαν πολὺ καλὰ, διότι ἂν ἔμεναν ἀκόμη περισσότερον μοῦ φαίνεται πῶς θὰ τοὺς ἔδερν ὅλους.

Τέλος πάντων, ἀνέκραξα, τέλος πάντων! Παρετήρησα